

Laurence Alma-Tadema (1865-1940). Życie i działalność na rzecz Polski i Polaków

Streszczenie

Celem rozprawy doktorskiej jest prezentacja historii życia oraz propolskiej aktywności Laurence Alma-Tademy (1865-1940) – brytyjskiej poetki i pisarki urodzonej w Brukseli. Przeanalizowany materiał źródłowy pochodził głównie z archiwów polskich, angielskich oraz amerykańskich. Praca ma charakter chronologiczno-problemowy i składa się z siedmiu rozdziałów. Przeanalizowano następujące zagadnienia: życie osobiste Alma-Tademy, w tym dzieciństwo, relacje rodzinne i miłosne, przyjaźnie, zainteresowania oraz poglądy; twórczość literacka z podziałem na uprawiane przez Laurence poszczególne gatunki literackie i publicystykę; początki zainteresowania historią i kulturą Polski, kwestia znajomości języka polskiego, a także pierwsze propolskie aktywności przed wybuchem I wojny światowej; działalność polityczna i charytatywna na rzecz sprawy polskiej, ofiar wojny, emigrantów i jeńców polskich w Wielkiej Brytanii, a ponadto od 1918 r. polskich dzieci przebywających na Wyspach Brytyjskich; powojenna aktywność propolska Alma-Tademy, w tym podczas konferencji pokojowej w Paryżu. Istotną część pracy stanowi analiza relacji łączących Laurence z Ignacym Janem Paderewskim oraz Romanem Dmowskim. W osobnych podrozdziałach, celem merytorycznego wprowadzenia, a jednocześnie próby syntezy zjawiska podjęta została również problematyka polskiej kolonii w Anglii przed 1914 r. oraz jeniecstwa cywilnego Polaków w Wielkiej Brytanii w trakcie konfliktu. Zweryfikowano cztery postawione na wstępie hipotezy. Dwie udało się potwierdzić, a pozostałe tylko częściowo ze względu na brak wymiernych źródeł. Przeprowadzona analiza poszerza dotychczasowy stan badań na temat życia i działalności Laurence Alma-Tademy.

Słowa kluczowe: Laurence Alma-Tadema, I wojna światowa, literatura brytyjska, Ignacy Jan Paderewski, Roman Dmowski, działalność charytatywna, działalność polonofilska.